

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien eduskuntavaalitavoitteet 2023: **Tieteen, taiteen ja kulttuurin kansainvälisyys keskiöön**

Tutkittu tieto, vaikuttava taide ja elävä kulttuuri rakentavat kestäviä kansainvälisiä suhteita ja vahvistavat demokratiaa.

LÄHTÖKOHTA

Suomella on vuoden 2023 alusta 16 tiede- ja kulttuuri-instituuttia eri puolilla maailmaa. Instituuttien toiminta kattaa 26 maata Euroopassa, Pohjois- ja Etelä-Amerikassa, Lähi-idässä sekä Koillis-Aasiassa.

Instituutit ovat arvostettuja ja vakiintuneita tieteen, taiteen ja kulttuurin sekä kansainvälisyyden asiantuntijaorganisaatiota. Ne edistävät suomalaisen tieteen, taiteen ja kulttuurin laatua, sekä kansainvälistä yhteistyötä, näkyvyyttä, liikkuvuutta ja osaamista, sekä yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Instituutit edistävät Suomen ja kohdemaiden välistä kulttuurivaihtoa ja vuoropuhelua, tuoden kansainvälistä tiedettä, taidetta, osajia ja hyviä käytäntöjä myös Suomeen.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tehnyt selväksi, että taloudellinen keskinäisriippuvuus ei takaa demokratiaa eikä rauhaa. Nyt on aika tiivistää kansainvälistä kanssakäymistä tieteen, taiteen ja kulttuurin keinoin.

TAVOITTEET

1) Instituuttien roolia tieteen, taiteen ja kulttuurin kansainvälisyyden tukirakenteena tulee vahvistaa

- Tieteen, taiteen ja kulttuurin alan tekijöiden ja toimijoiden kansainvälistä osaamista, verkostoja, työllistymistä ja ansaintamahdollisuuksia on vahvistettava. Kansainvälisyyden kehittäminen tarvitsee instituutteja, jotka ovat vahvoja, osaavia ja maailmalla jo asemansa vakiinnuttaneita toimijoita.

- Menestyvä ja tunnettu Suomi tarvitsee korkeatasoista ja merkityksellistä merkittävää tiedettä, taidetta ja kulttuuria. Suomen on laadittava strategia tieteen, taiteen ja kulttuurin kansainvälisyyden ja yhteistyön kehittämiseksi.

- Avointa pääsyä kansainvälisen taiteen ja kulttuurin sekä tutkitun tiedon ja aineistojen äärelle tulee edistää muun muassa digitalisaation avulla. Digitalisaatiota ennakkoluulottomasti sekä vastuullisesti hyödyntämällä voidaan kehittää tieteen ja taiteen tekemistä, tuottamista ja tallentamista sekä kokemista ja vastaanottoa.

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit tukevat KULTA Ry:n eduskuntavaalitavoitteita:

Kulttuuri on yhteistä pääomaa – kulttuuribudjetti prosenttiin!

1. Luovista aloista Suomen kasvun veturi
2. Lapsilla on oikeus kulttuuriin tekijöinä ja kokijoina
3. Kaikille yhdenvertainen oikeus kulttuuriin ja taiteeseen

KULTA ry:n [eduskuntavaali-ohjelma](#)

2) Instituuttien merkitys maakuvatyössä tunnistettava

- Kulttuuri tulee jatkossa nähdä keskeisenä osana Suomen maakuvatyötä ja instituuteille on turvattava riittävät resurssit tässä työssä.

- Maakuvatyössä instituuttien yhteistyötä opetus- ja kulttuuri-ministeriön, ulkoministeriön sekä edustustojen kanssa kehitetään strategisesti ja pitkäjänteisesti. Instituuttien rooli tieteen, taiteen ja kulttuurin näkemyksellisinä asiantuntijoina sekä riippumattomina kansalaisyhteiskunnan toimijoina tunnustetaan, ja sitä vahvistetaan.

- Instituuttien asiantuntemusta kohdemaista tulee hyödyntää tieteen, taiteen ja kulttuurin keskinäisessä vaihdossa – viennissä ja tuonnissa – sekä kestävien kansainvälisten yhteyksien rakentamisessa yhteiskunnan eri aloilla.

3) Instituuttien vuosittainen perusrahoitus¹ on nostettava 10 miljoonaan

- Tieteen, taiteen ja kulttuurin rahoituksen tulee tulevaisuudessa vastata niiden yhteiskunnallista merkitystä ja painoarvoa. Tutkittu tieto ja monimuotoinen taide ja kulttuuri ovat yhteistä inhimillistä pääomaa sekä demokraattisten yhteiskuntien elinehto. Kulttuuribudjetti tulee nostaa prosenttiin!²

- Vaikuttava kansainvälinen toiminta ja kilpailukyky vaativat riittävän rahoituspohjan. Rahoituspohjan kasvattaminen ja ennakoitavuus mahdollistavat instituuteille vastaamisen jo olemassa olevaan suomalaisen tieteen, taiteen ja kulttuurin kysyntään maailmalla, hyvien toimintaideoiden ja käytäntöjen juurruttamisen Suomeen, sekä kansainvälisten yhteistyö- ja rahoitusmahdollisuuksien paremman hyödyntämisen.

- Kulttuuri-instituutit ovat osa luovan talouden kansainvälistä ekosysteemiä ja arvoketjua. Niiden mahdollisuuksia edistää luovan talouden kansainvälistymistä ja taloudellista painoarvoa on vahvistettava. Aineettomien palveluiden ja elämysten tuottamista on vahvistettava osana kestävämpien taloudellisten rakenteiden ja toimintatapojen kehittämistä.

Kulttuuri- ja tiedeinstituuttien perusrahoituksen lisääminen on tuottava investointi tulevaisuuteen.

¹ Instituuttien perusrahoitus on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää harkinnanvaraista valtionavustusta. Vuonna 2022 toiminta-avustus kulttuuri-instituuteille (13) oli noin 5,6 miljoonaa ja tiedeinstituuteille (4) noin 2,4 miljoonaa.

² Kulttuurin rahoitus tulee nostaa prosenttiin valtion talousarvion menoista. Tällä hetkellä osuus on noin 0,8%.